

SAMEN DE ROL VAN LEESBEVORDERAAR VERSTERKEN

KENNIS DELEN EN KENNIS CREËREN IN DE KENNISKRING TAAL VAN HOGESCHOOL KPZ

Hogeschool KPZ heeft al ruim vijf jaar een kenniskring Taal waarin onderwijsprofessionals uit diverse schoolbesturen (vaak taalcoördinatoren of leesspecialisten) en hogeschooldocenten taal van Hogeschool KPZ samen leren en kennis creëren rondom het taalonderwijs. Wenckje Jongstra, leider van de kenniskring vanaf het eerste uur, vertelt hoe de kring te werk gaat en wat dat op verschillende niveaus oplevert.

LEESBEVORDERING

'De kenniskring Taal komt zo'n vijf keer per jaar bij elkaar; altijd in een informele sfeer. Er wordt bijvoorbeeld altijd samen gegeten, maar wel met een vooraf samengestelde agenda. Ook de balans tussen iets komen halen en iets komen brengen wordt goed gemonitord. Toen we begonnen, hebben we eerst

op basis van een aantal state-of-the art artikelen over taal- en leesonderwijs gereflecteerd op onze praktijken. Dat betekent samen leeswerk selecteren en verdelen en vanuit de inhoud het gesprek aangaan over de verschillende praktijken. Welke kansen voor verbetering zagen we in het onderwijs aan (aankomende) leraren en welk thema binnen het zeer brede taal- en leesonderwijs wilden we extra aandacht geven?

We kozen al vrij snel voor het thema leesbevordering en formuleerden in 2016 een gemeenschappelijke visie: *'Wij leraren willen de hardop denkende, meelezende en meelevende leraren zijn die leerlingen ondersteunen in hun actieve ontdekkingstocht. We willen ruimte bieden voor vragen en dilemma's in plaats van antwoorden en oplossingen te presenteren. Aandacht voor nieuwsgierigheid en de beleving zowel voor leerlingen als voor*

lerarenteams is hierbij essentieel, waarbij lezen geïntegreerd is in meerdere vakken'. Als ik nog eens kijk naar die visie, dan denk ik: daar is een hele wereld aan verbetering te winnen!

ACTUELE TAALTHEMA'S

'Een groot deel van de agenda wordt bepaald door onderwerpen rondom leesbevordering, maar er is ook altijd ruimte op de agenda voor actuele taalthema's.





Bovendien delen we informatie buiten de bijeenkomsten om. In de loop van de jaren is er wel wat verloop geweest, maar eigenlijk is er al lange tijd een harde kern van enthousiaste onderwijsverbeteraars. Zij willen allen vanuit de bestaande kennis nieuwe praktijkkennis creëren: vaak zijn inzichten uit de literatuur wel bekend (input) en is ook duidelijk waar we naar toe willen (output), maar zoeken we naar hoe we dat kunnen doen (de throughput). En juist die implementiekennis is zo belangrijk voor het laten slagen van onderwijsverbetering.

De afgelopen jaren hebben we soms voor één of meer bijeenkomsten gasten gehad die hun kennis met ons deelden, bijvoorbeeld van de SLO, Stichting Lezen of promovenda op het gebied van leesbegrip en

leesmotivatie. Zij liepen een tijdje met ons op in de kenniskring. Ze willen bij de kring aansluiten om dichterbij de praktijk te zitten of innovatieve materialen getest te krijgen. Eigenlijk is de samenstelling steeds heel organisch. We zoeken expertise bij datgene wat we interessant vinden om te agenderen.'

NATIONAAL REGIEORGAAN ONDERWIJSONDERZOEK

'De Kenniskring is inmiddels uitgebreid en sinds het voorjaar van 2021 wordt vanuit de Kenniskring gedurende anderhalf jaar een gezamenlijk NRO-onderzoek uitgevoerd (Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek). Met het onderzoek willen we een aanpak ontwikkelen om leraren te versterken in hun rol als leesbevorderaar. Hogeschool KPZ is penvoerder. Ruim vijftig

leraren van zeven scholen uit vijf verschillende besturen nemen deel aan het onderzoek. Alle scholen zijn in de kenniskring vertegenwoordigd. Ook Stichting Lezen, Erasmus Universiteit Rotterdam en Hogeschool Viaa participeren. De subsidie-aanvraag is stapsgewijs in de kenniskring doorlopen, heel leerzaam. In de samenwerking tussen wetenschap en praktijk en de diversiteit aan participerende scholen, ligt onze kracht!'

In een volgend nummer van *Veerkracht* volgt meer informatie over het onderzoek.

OVER DE AUTEUR

Dr. Wenckje Jongstra is associate lector Taalstimulering van het Kennis- en Innovatiecentrum van Hogeschool KPZ.